

kov, njih predpisa in odplačila. Davkoplačevalci morajo vnaprej in pravčasno znati, kaj in koliko morajo plačati davkov. Vnaprej in natančno se mora določiti, koliko jim bo treba plačati tega in onega davka (zemljiškega, hišnega, osebnodohodninskega itd.), koliko teh in drugih doklad. Radi tega naši davkoplačevalci zlasti še iz kmetijskih krogov nujno zahtevajo, da se jim zopet da davčna knjižica, kjer bo podrobno in natanko določeno, koliko je treba plačati posrednih davkov, in koliko in katerih doklad, in kjer bodo tudi naznanjeni roki, v katerih zapade kak davek. Te knjižice bodo tudi služile kot najboljše dokazilo za plačanje davka; sedanji odrezki položnic so namreč nezadostno dokazilo, ker ni natančno izraženo, kaj se je pravzaprav plačalo, in ker se lahko izgubijo.

Vprašam gospoda finančnega ministra:

Ali je voljan odrediti, da se v Sloveniji takoj vpeljejo davčne knjižice?

„Slovenski Gospodar“ pred poroto.

Najhuje sovražijo samostojneži in liberalci „Slovenskega Gospodarja“, ker odkriva ljudstvu vso goljufijo in sleparijo, ki jo uganjata samostojna in liberalna stranka v Beogradu v viadi in v domovini. „Gospodar“ se kot star branitelj ljudstva in borec proti krivici prav nič ne straši če raditega tréjjo samostojni in liberalni sršeni okrog njega. Odkar obstoji Jugoslavija vlagajo nasprotniki proti „Gospodarju“ tožbo za tožbo. Na ta način bi ga radi ugonobili. Pa nima jo sreče. Meseca decembra 1920 je vložil veliki liberalce pred Bogom in ljudmi znani advokat dr. Gorišek iz St. Lenarta kot zastopnik „samostojneža“ Feliksa Kocmut od Sv. Barbare v Slov. gor. tožbo radi razžaljenja zoper varnost časti proti tedanjemu odgovornemu uredniku Franjo Zebotu. Zakaj ga je tožil? Dne 21. novembra 1920 je sklical kmet in kandidat Slovenske ljudske stranke g. Ivan Roškar, sedanji poslanec, voljni shod pri Sv. Barbari. Na ta shod so prišli v večjem številu plačani in pijani rogovileži „Samostojne“ iz domače in sosednjih župnij z namenom, da shod razbijejo. Namera se jim je posrečila. Naši so potem šli v drugo hišo, kjer so mirno zborovali. V „Slov. Gospodarju“ dne 24. novembra je nato izšel dopis, kateri opisuje surovost samostojnih divjakov pri Sv. Barbari. V dopisu je bil stavek, ki pravi, da se je po surovosti posebno odlikoval neki Kocmut. Prizadetega se je čutil posestniški sin Feliks Kocmut iz Zimice.

V soboto dne 12. marca je bila razpisana prva obravnava pred mariborsko poroto. A tistokrat je Kocmutov zastopnik, liberalni advokat doktor Gorišek zbežnil pred izidom s tega, da je predlagal kolovodjo razbijačev Bračiča in nekega Ribiča za prič. Sodni dvor je ugodil Goriškemu predlogu in obravnava se je tedaj preložila. Na Veliki petek, 25. marca popoldne ob 4. uri se je obravnava nadaljevala.

Obtoženi Zebot, vprašam, ali se čuti krivega, odgovori: „Ne!“ Sploh pa ne smatra objavljenega dopisa z ozirom na divjanje samostojnih divjakov na zborovanju za žaljivega. Zasužnani ste bili prič Bračič in Ribič, ki bi naj dokazale, da je v „Gospodarjevem“ dopisu označeni Kocmut res mišljen Feliks Kocmut. Na to sta govorila Kocmutov zastopnik dr. Gorišek in Zebotov zagovornik dr. Leskovar. Kocmutovemu govorniku se je videlo, da mu besede ne gredo prav nič od srca, Morda je na to vplival v večji meri Veliki petek ali kaj drugega? Kratko rečeno: Mislili smo, da je v Kocmutovem govorniku zakopanih več še nedvigljenih talentov.

Zebotov zagovornik dr. Leskovar je govoril kratko in mirno. Reko je med drugim: Če bi mi živeli v urejeni državi, kar pa še žaljivo ni, bi morali sedeti na tej zatožni klopi ne današnji obtoženec, ampak oni rogovileži, ki so divjali na Roškarjevem zborovanju. Bračič in Ribič bi morala biti na zatožni klopi.

Porotniki odidejo v svojo posvetovalnico. Posvetovali so za malo časa. Za predsednika so si izbrali g. Jožefa Farkaša, posestnika v Ljasevcih pri Sv. Križu na Murskem polju.

G. predsednik prečita med splošno pozornostjo pravorek, ki se glasi: Porotniki so vprašanje, ali je Zebot kriv, da je objavil omenjeni dopis, žalil Feliksa Kocmuta, zanikali z vsemi 12 glasovi. Obtoženec je bil nato oproščen, a Kocmut je obsojen na plačilo vseh stroškov.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. Za velikonočne praznike so se mudili doma skoro vsi poslanci in v Beogradu ni bilo opaziti pravega političnega gibanja. Regent je med prazniki podpisal ukaz o imenovanju dveh novih ministrov iz vrst muslimanov in samostojnega mesarja Pucelja za poljedelskega ministra. Novi ministri so prisegli večeraj ter prevzeli ministrske posle. Muslimanski klub, s katerega delovanjem niso zadovoljni bosanski volitci, se poteguje na vso moč, da mu izplača vlada čim preje na račun davkoplačevalcev eno milijardo in 200 milijonov kot odkupnino za turško veleposest. Ustavni odbor se bo zopet sestajal 5. aprila. V času počitnic ustavnega odbora se trudijo vladne stranke, da bi poravnale med seboj spor radi upravne razdelitve države.

Italija. Italjanski politiki so mnenja, da pride do razpusta italjanske zbornice ter do novih volitev, ker je cela Italija potopljena v kruto meščansko vojno, preživlja prehranjevalno krizo in je v velikih gospodarskih stiskah.

Nemčija. V Nemčiji so bili izbruhnili v zadnjih dneh hudi komunistični nemiri, izgredni ter poboji. Delavstvo je strajkalo, se nasilnim potom polaščalo tovarn in ogrožalo javni mir in red. Ostremu nastopu vlade se je posrečilo, da je z oboroženo silo zatrla uporno gibanje. Komunistično delavstvo se je po večini pomirilo in vrnilo na delo.

Madžarska. Casopisje prinaša vest, da se je pojavil za Veliko noč v Budimpešti bivši cesar Karol, ki je obiskal ogrskega državnega upravnika Horthyja. Na pritisk Horthyjev in voditeljev madžarskih političnih strank je Karol zopet ostavil Budimpešto. Madžarsko preprosto ljudstvo ni niti zvedelo o Karlovem obisku.

Grška in Turčija se že lasata med seboj v Mali Aziji. Tokrat baje Grki zmagujejo in so že nekoliko potisnili nazaj Turke.

Rusija. Ruski boljševiški vladi se je posrečilo, da je zatrla upor mornarjev v Kronstadtu. Sedaj so pa izbruhnili upori proti sovjetskim v Kazanu, Beli Rusiji in v pokrajini krog Odese. Vážno mesto Odese je v rokah ter posesti upornikov.

Tedenske novice.

Predsednik kluba samostojnih, mesar Pucelj se je hotel za Velikonoče odpeljati iz Beograda v domovino, a se mu je namignilo od merodajne strani, naj ostane v Beogradu. Tako poroča liberalno „Jutro“, mi vemo da po menja oni namig Pucelja od merodajne strani od vlade obljubljene Izvoznice, katere je lahko g. Pucelj pobasal v svoj mesarsko samostojni žep bolj neopazeno, ker ob Velikonoči niso prežali nanj poslanci iz opozicije. G. Pucelj bo lahko sekal izvozničarske piruhe v domovini ob kakšni poznejši priliki.

Sumljiva hvala. „Slovenski Narod“, glasilo liberalnih dohtarjev, fabrikantov in veletrgovcev, je prinesel laskavi življenjski samostojnega ministra Pucelja. Liberalni slavospev voditelju samostojnih „kmetov“ je tako sumljiv in značilen, da se bo njegovemu vplivu le malokateri poštenjak na deželi odtegnil. „Narod“ piše: Slovenska javnost (liberalna; op. uredn.) bo vstop poslancev Samostojne kmetke stranke v vlado pozdravila z odkritim zadoščenjem (1), ker je to jamstvo, da je pri nas za vedno odklenkalo „klerikalnemu gospodstvu“. Da, odklenkalo je za nekaj časa poštenosti, pravici in slovenski avtonomiji, toda prišel bo čas, ko bodo legli današnji mogotci v političen grob in takrat bodo govorili tisti, ki so danes izpostavljeni zasmešanju!

Vstop samostojnih v deželno vlado. Beograjski list „Jugoslovenski Piemont“ poroča, da sta dr. Vošnjak in Pucelj obiskala ministrskega predsednika Pašiča, s katerim sta se posvetovala glede izpopolnitve ljubljanske deželne vlade. Na tem posvetovanju so ugotovili, da lahko dobi Samostojna kmetijska stranka z ozirom na „sorazmerno njeno večino v Sloveniji“ vse štiri izpraznjene poverjeniške stolčke. „Slovenski Narod“ ki je pa bolj počasn, zatrjuje, da bo dr. Balčič ostal na svojem mestu kot predsednik, pač pa bodo preobrazili vlado v Ljubljani tako, da bodo prišli samostojneži do toliko zaželjenih korit. Pucelj minister, par zagriženih samostojnežev v deželno vlado, — pa bo vseh križev in težav kmetijskega ljudstva konec!

Samostojni poslanec g. Urek si je začel staviti novo hišo v teh časih strašne druginje, ko lahko zidajo edino le milijonarske banke. Dolar Urek ni bil poslanec, si ni mogel postaviti nove hiše tudi v časih, ko je bila zidava postopaj dokaj po ceni, sedaj v največji druginji pa si stavi pa lačo. Priporočim maramo, da se šli s samostojni v vlado pod pogojem, da jim je ministrski predsednik Pašič zastigural precej izvoznice, katerih je gotovo postal deležen tudi g. Urek, da sedaj lahko zida. Pred vodtvari je Urek objubil, da se bo potegoval za znižanje davkov, za zboljšanje kmetijskih bremen, sedaj se pa poslužuje samostojnega izvozničarstva, da si zida hiše, ne drugim, ki so ga volili, ampak sebi! Urekova politika je boj za žepno pravdo! Urekova nova hiša bo odprla marsikateremu samostojnežu oči.

Nesramno koritstvo. Odkar so demokrati in radikali v Beogradu na voditnih mestih, cvete njihovim pristajem-veriznikom bujna pšenica nesramnega koritstva. Zagrebški „Jutarnji list“ poroča, da so imeli demokrati in radikali poslanci nedavno posvetovanje, kako naj se razdeli živina, ki jo je država dobila na račun vojne odškodnine od Nemčije. Nemci so za časa vojne odvedli iz Srbije ogromne množine živine, katero morajo po določilih mirovne pogodbe vrniti. Višek nesramnosti pa je, da odločajo mogočne politične stranke o tej razdelitvi, ne pa država, ki je v to poklicana.

Zborovanje bosanskih kmetov. Dne 28. t. m. se je vršilo v Sarajevu veliko zborovanje bosanskih kmetov, ki so z ogorčenjem obsodili sporazum vlade z muslimani, osobito pa sedanji način reševanja agrarne reforme. V imenu srbskih zemljeradnikov so govorili gg. Avramovič, Lazič in Komandnič. Sprejela se je resolucija, v kateri ugovarjajo zborovalci najodločneje proti postopanju demokratsko-radikalne vlade, ki je iz političnih nagibov obremenila ljudska ramena z ogromno svoto 300 milijonov dinarjev. Tako delajo bosanski zemljeradniki, ki se ne marajo vdinjevati liberalni, protiljudski vladi. Čisto drugače naši samostojneži. Oni podpirajo demokratsko-radikalno gnilobo na našem državnem telesu s svojo izdajalsko politiko.

Minister dr. Kukovec in invalidi. Odkar je minister socialne politike „mili“ nam dr. Kukovec, so začela zopet iz „Jutra“ deževati na invalide poročila o odobrenih invalidnih naredbah. Socialno za vse pravični minister dr. Kukovec bo vse odredil, dobil ter zasigural — finančna oolost pe ne bo izplačala invalidom zopet niti lika.

Protiverska nakana. Sedajna protiverska vlada, v kateri sedijo tudi naši samostojneži, je izdelala upravne pklenske načrt, kako zaslužiti katol. Cerkev in duhovščino v Jugoslaviji. Res bedno gmotno stanje katoliške, a pa pa tudi druge nekatoliške duhovščine nanerava urediti tako, da bi država vzdrževala duhovščino in cerkve, zajedno bi pa država zasegla cerkveno premoženje ter bi tudi pobirala cerkvene davščine in pristojbine od cerkvenih obredov, kot pogrebov, maš, porok itd. Kam pes tacó moli, je očividno. Duhovniki bi postali nekaki dr-

žavni uradniki, vera in cerkev bi postala državni monopol, kot n. pr. sol, tobak itd. Na ta način bi izgubil duhovniški poklic vsak višji nadnaravni značaj in cerkev bi se ponižala v poslušno dekle države, duhovniki bi pa morali postati pokorni in poslušni hlapeci države. Namen te protiverske nakane je očividna, kajti ljudstvo br se od take cerkve, ki nosi na čelu uradni pečat, ravno tako izogibalo, kakor se sedaj izogiba davkarije in sadišča.

Socialisti in komunisti bodo odslej za naprej nastopali pri nas v Jugoslaviji kot dve med seboj strogo ločeni stranki. Zastopniki jugoslovanke socialne demokracije so se zbrali 29. marca v Beogradu in sklenili odcepitev socialistične stranke od komunistov.

Dr. Korošec v Dubrovniku. 18. t. m. je odpotoval naš voditelj in načelnik Jugoslovankega kluba, dr. A. Korošec, iz Splita v Dubrovnik, kjer se vrši sestanek zaupnikov Hrvatske ljudske stranke.

Poslanec Vl. Pušenjak je govoril dne 23. t. m. na zborovanju skupine Jugoslovanke strokovne zveze na Cvanu o programu te organizacije in o razmerju med kmetom in kmetiskim delavstvom, dne 24. t. m. pa na zborovanju SKZ istotam o strankah in občinskih volitvah.

Šoštanjski okraj. Na Velikonočni ponedeljek sta se vršila dva dobro obiskana shoda SKZ v St. Janžu na Vinski gori in v Šmartnu pri Velenju. — Na obeh shodih je poročal poslanec Vlad. Pušenjak.

Shodi v rogaškem okraju. Poslanec Vl. Pušenjak poroča dne 3. aprila zjutraj na shodu v Žetalah, popoldan v Stopercih, dne 4. aprila zjutraj v Rogatcu, popoldan pri Sv. Križu na Slatini (zborovanje zaupnikov iz celega okraja).

Vkljub temu, da so naši poslanci že večkrat posredovali radi slabe prehrane in slabega ravnanja z vojaki, zlasti s Slovenci in proti temu, da se Slovenci pošiljajo v Macedonijo i.t.d., se razmere v t.m. oziru še niso veliko ali pa prav malo zboljšale. Raditega navzoči zborovalci KZ v Kozjem najodločneje protestirajo proti temu, da se naši sinovi pošiljajo v Macedonijo. Zahtevamo od gg. poslancev, da zastavijo pri vladi, zlasti pri vojnem ministru vse svoje moči, da se slovenski fantje s slovenskimi častniki izobražujejo na slovenski zemlji v domovini.

„Cvetkovec“. Pod tem naslovom prinaša socialistični „Ljudski glas“ v svoji 12. števil. z dne 23. marca nesramen napad na naše obče spoštovane moze in občinsko upravo. Sicer ne maramo nikogar zagovarjati, ker je popolnoma odveč, kajti kdor osebno pozna napadence, ta ve, kako podla in surova podfikanja so v označenem dopisu navedena. Na katerem vrstu so zvezetke dotične ovetke za „Ljudski glas“ ne bo težko uganiti. Priponimc le, da je to tisti vrt, kjer krajuje malovredni Senica ter druge slične plitke kot Sova, Kukovec, ako še ne prideneta Medved in Vuk, imamo celo menezarijo. Semkaj tudi spada ex-automobilist Krischanitsch, ter sicer majhen, toda drugače precej visok Jakec Rižnar. Ali mar naj ti ljudje dobe občinsko upravo v roke?

Resen opomin staršem in vzgojiteljem celjskih otrok! Po celjskih učilih se ojača, da otroci, katerih se mora smatrati še za solobvezne, prosjajo okoli mimogredočih ljudi. Opozarjamo vse merodajne faktorje, kajtor tudi policijo, da to preprečijo. Če hočemo vzgojiti pošteno in delavno mladino, ni prosjačenje podlaga temu, kajti otrok, ki se v mladih letih navadi prosjati in živeti takorekoč na račun drugih, ne bo nikdar dorastel v delavnega moža, ampak bo hotel le živeti na lahek način. Resno delo ma bo popolnoma tuje. Ni čuda potem, če se polnijo ječe in prisilne delavnice z mladino. Posebno policija bi morala v tem oziru posvečati večjo pozornost in vsakega otroka, ki prosjači, spočiti.

Nevarno obolela sta: preč. g. Konjiški arhidijakon Hrastelj in vlč. g. župnik Heber iz Spodnje Poljskave.

Sokolska „skrb“ za „naraščaj“. Iz Sv. Lenarta v Slov. gor. smo dobili veselo vest, da je izginila sestra Sokolica zavsem neopazeno v Nemški Avstriji, kjer bo pričakala rojstvo naslednjega Sokoliča. Ker smo obole-